



Primärvårdens Infektionsdatabas,

PRIS, 2010

Antal enheter, antal listade, 2010

- 56 vårdcentraler
 - 32 från Stockholmsområdet
 - 24 från övriga landet

- 528 932 listade
 - 348 982 från Stockholmsområdet
 - 179 950 från övriga landet

Begärda data ur journal

- Diagnoser med infektionsanknytning
- Ålder, kön, unikt id-nummer
(ej födelsedata)
- Strep-A (pos/neg), CRP (värde),
odling (ja/nej), antibiotika (ATC-kod)

Allmänt - Felkällor

- Recept utan diagnos ingår inte (10-20%?)
- Det går inte att skilja kontrollbesök från återbesök, varför andel behandlade vid t.ex. pneumoni, öroninflammation, pyelonefrit underskattas.
- Alla KOL ingår då speciell diagnos för Exacerbation av KOL inte funnits (finns nu: J 44.1).
- Har inte enhetlig registrering av tagna prover gjorts kan data saknas eller vara ofullständiga.
- Vid varje besök har en diagnos valts när flera diagnoser satts. Diagnoserna har rangordnats så att den viktigaste för handläggningen valts, d.v.s. förekommer både pneumoni och ÖLI valdes pneumoni som besöksorsak.



Av alla läkarbesök på vårdcentral
är andelen infektionsbesök 24 %

- Luftvägar och öron 17 %
- Hudsjukdomar 3 %
- Urinvägar 3 %
- Specifika infektionssjukdomar 0,7 %

Antal besök per diagnoskapitel

	2010		
	Totalt	Sthlm	Övr landet
Hud	26526	16697	9829
Infektion	5878	4173	1705
Resp + öron	154395	101858	52537
Urinvägar	24763	17164	7599
Totalt	211562	139892	71670

Antal besök/1000 invånare

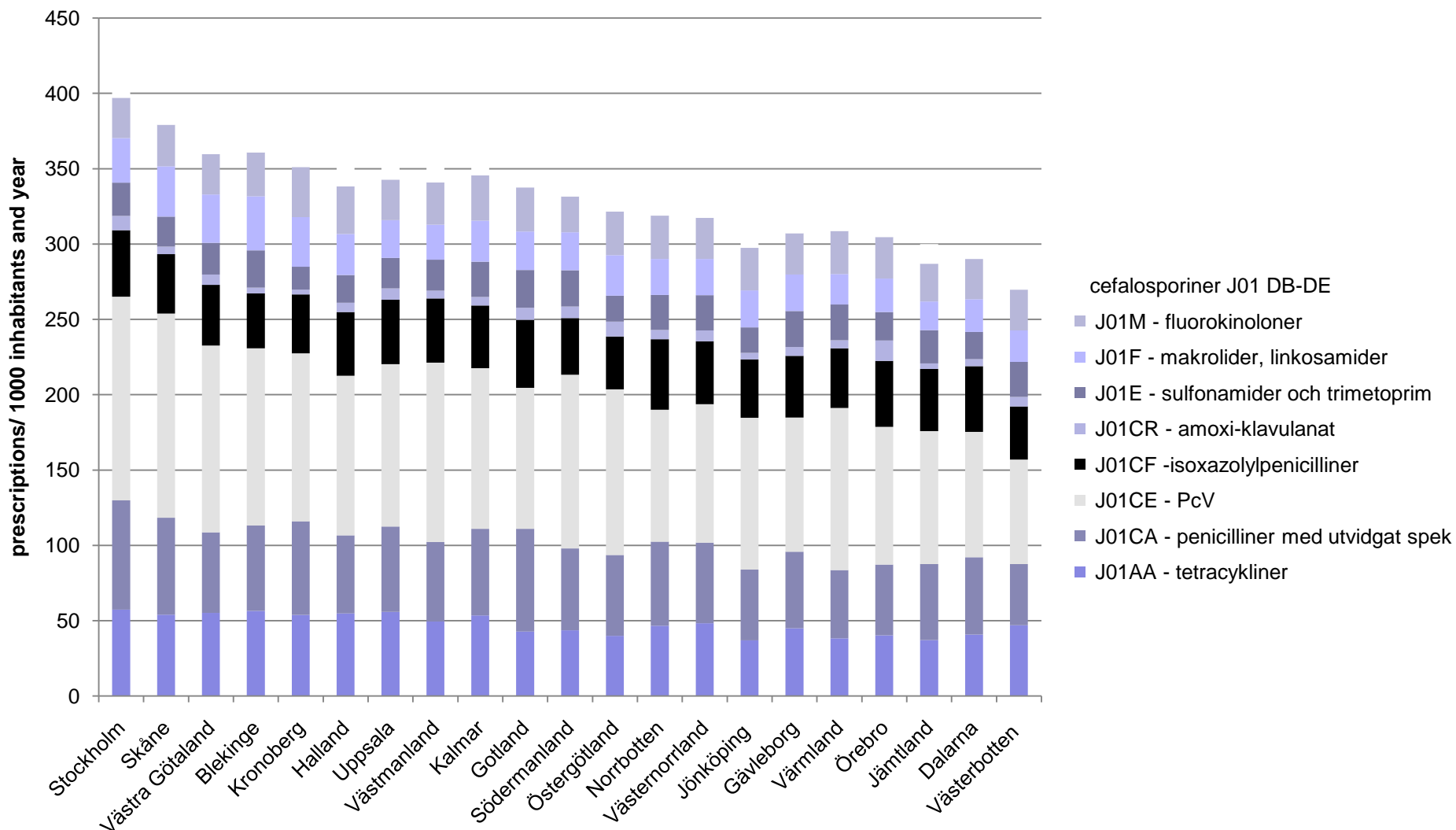
	2008	2009	2010		
	Totalt	Totalt	Totalt	Sthlm	Övr landet
Hud	39	43	50	48	55
Infektion	9	10	11	12	9
Resp + öron	234	251	292	292	292
Urinvägar	38	42	47	49	42
Totalt	320	346	400	401	398

Antibiotika/1000 invånare

	2008	2009	2010		
	Totalt	Totalt	Totalt	Sthlm	Övr landet
Hud	24	26	29	26	33
Infektion	1	1	2	2	2
Resp + öron	97	89	108	101	122
Urinvägar	33	36	37	39	33
Totalt	155	152	176	168	190

Antibiotics 2009, prescriptions/1000 inhabitants, per county

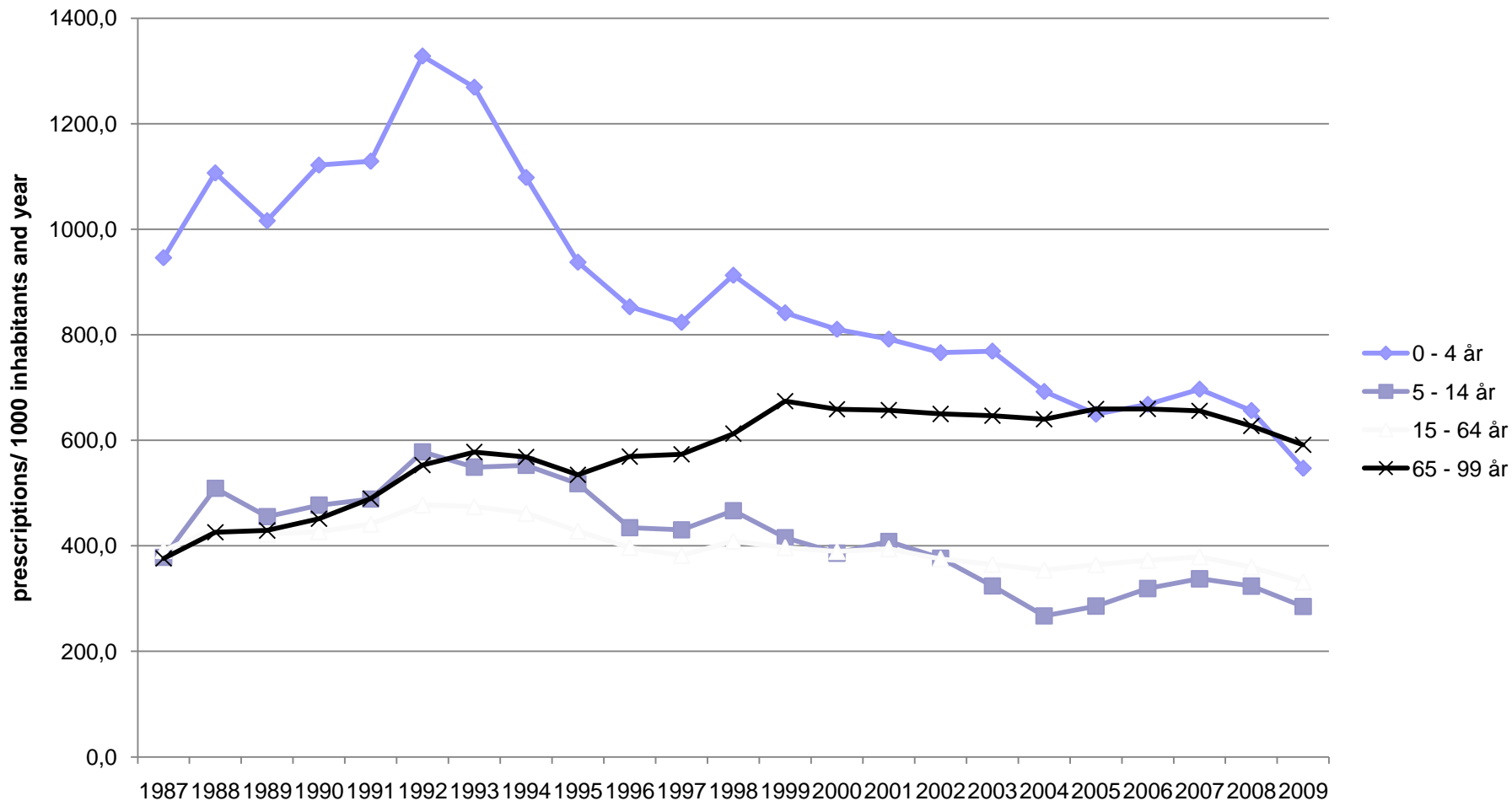
Data source: The National Board of Health and Welfare and Apoteken service



Primärvården förskriver 50-70% av alla recept, lägst andel i storstadsområden, högre andel i glesbygd.

Antibiotic consumption (J01 exkl methenamine) in different age groups. Community care in Sweden 1987-2009

Data source: The National Board of Health and Welfare and Apoteken service



Stramas nationella mål är 250 recept/1000 invånare om 5 år.

Luftvägar + öron

Antal besök, andel antibiotika, recept/1000 invånare

	2010			
	Antal besök	Besök/1000 inv	AB %	Recept/1000 inv
ÖLI	49550	94	12	11
Hosta	19246	36	7	3
Tonsillit	18382	35	86	30
Akut mediaotit	16475	31	84	26
Akut bronkit	14161	27	45	12
Sinuit	9768	18	73	13
KOL	7723	15	12	2
Faryngit	6876	13	21	3
Pneumoni	6538	12	63	8
Övrigt	5676	11	9	1
Total	154395	292	37	108

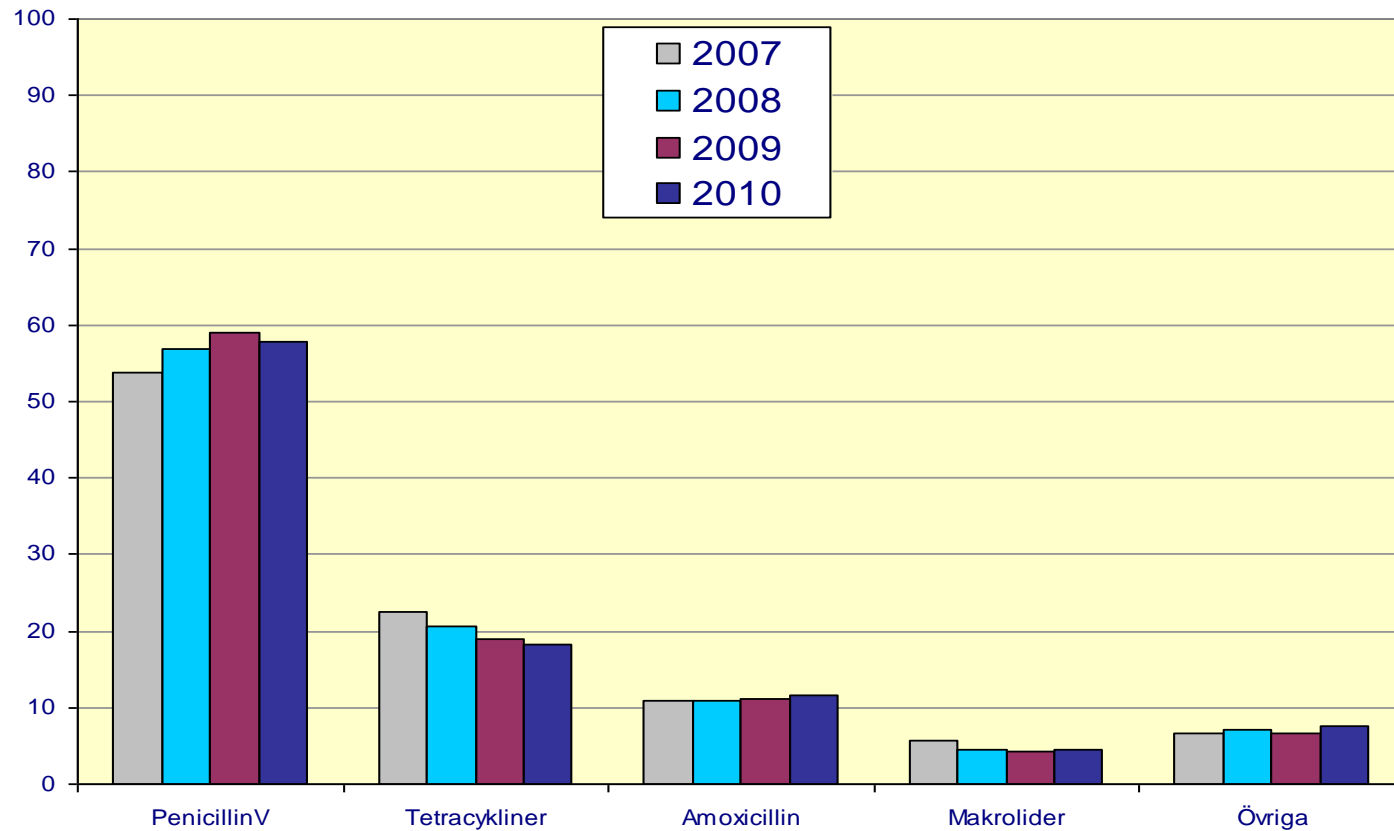
Luftvägar + öron

Andel antibiotika, recept/1000 invånare, 2009-2010

	2009		2010	
	AB %	Recept/1000 inv	AB %	Recept/1000 inv
ÖLI	11	9	12	11
Hosta	8	3	7	3
Tonsillit	89	23	86	30
Akut mediaotit	83	21	84	26
Akut bronkit	49	10	45	12
Sinuit	75	10	73	13
KOL	13	2	12	2
Faryngit	26	4	21	3
Pneumoni	58	5	63	8
Övrigt	9	1	9	1
Total	36	89	37	108

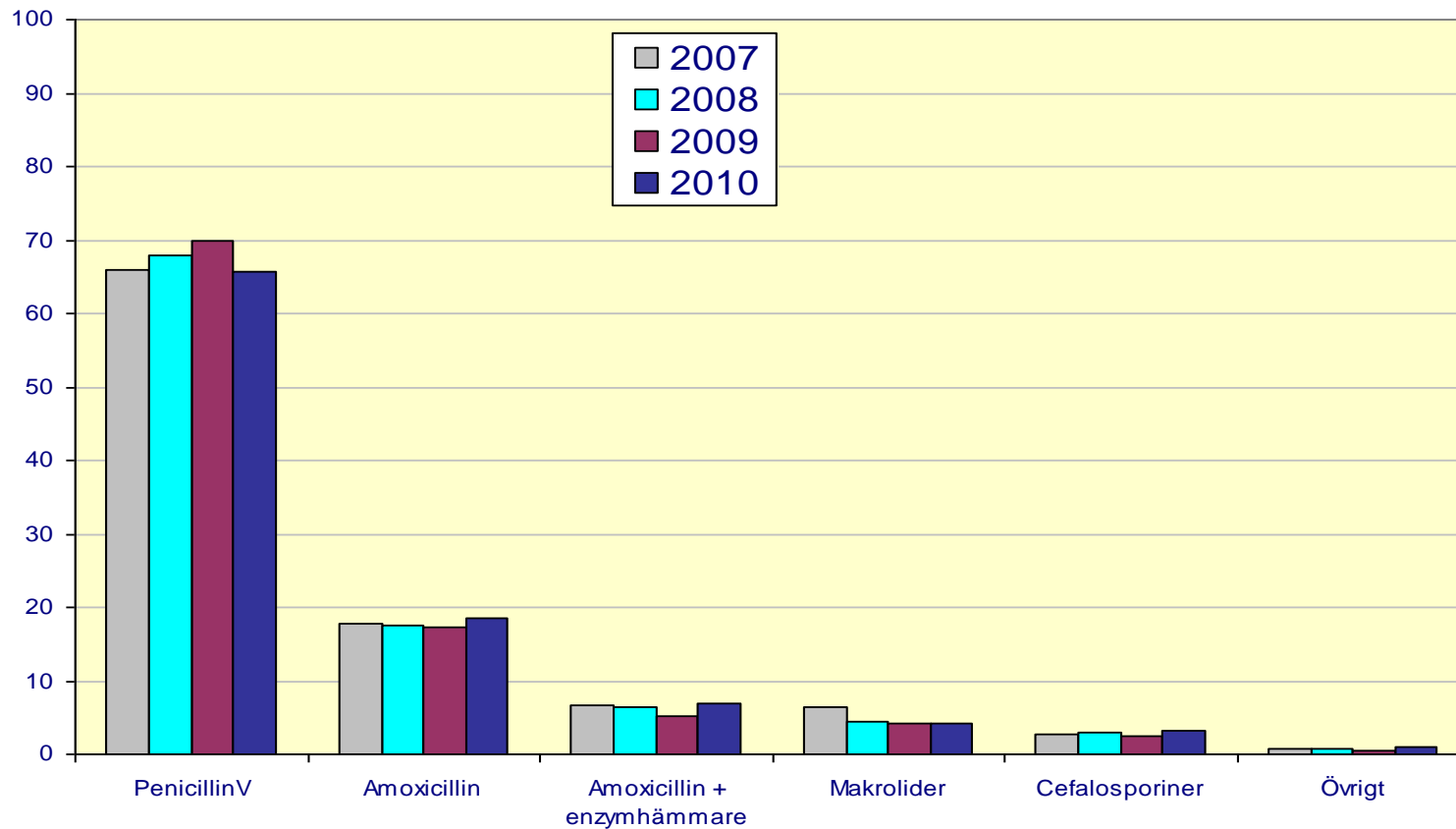
Luftvägar + öron

37 % behandlades 2010, val av antibiotika i %



Luftvägar + öron, barn 0-6 år

Val av antibiotika



Strep-A vid tonsillit och faryngit

	2009		2010	
	Antal	AB %	Antal	AB %
Positiv strep-A	2497	97	7659	95
Negativ strep-A	2487	27	5659	33
Ingen strep-A	9140	70	9636	67

Mål <5%

Symtomen vid faryngotonsillit med negativ svalgodling avseende *Streptococcus pyogenes* påverkas inte av antibiotikabehandling (evidensgrad 1b). Streptokocker grupp C och G förekommer i < 5 %, varför det endast i något enstaka fall kan bli aktuellt med odling och/eller antibiotikabehandling efter ett negativt snabbtest.

Tonsillit och faryngit

Antibiotikabehandlade

	2010	
	Antal	AB %
Positiv strep-A	7627	39
Negativ strep-A	2731	14
Ingen strep-A	9461	48

Mål 80 %

Ett flertal studier har visat att allmänläkare efter halsundersökning har ungefär 50 % träffsäkerhet i bedömningen om streptokocker föreligger eller ej. Därför är bakteriologisk diagnostik nödvändig i de flesta fall.

Tonsillit

- 35 besök/1000 invånare

- 83 % behandlas med pcV – mål 90 %

Förstahandsval är pcV i 10 dagar (rekommendationsgrad 1A).

Kortare behandlingstid medför ökad recidivrisk (evidensgrad 1b).

Vid överkänslighet för penicillin rekommenderas 10 dagars behandling med ett cefalosporin (såvida inte typ 1 allergi föreligger), klindamycin eller en makrolid, i första hand erytromycin (rekommendationsgrad A).

Pneumoni

- **12 besök/1000 invånare – mål <15**

Normalt identifieras 15-20 pneumonier/1000 invånare. En del av dessa diagnostiseras på sjukhus och jourcentraler. Antalet som upptäcks på vårdcentralen skiftar beroende på hur vården lokalt är organiserad och på avstånd till sjukhus.

- **41 % behandlas med pcV – mål >70 %**

Förstahandsmedel vid pneumoni är penicillinV. Vid terapivikt eller typ 1 allergi mot penicillin rekommenderas doxycyklin. Vår bedömning är att trots förekomst av allergi mot penicillin, mykoplasma och kroniska rökare med misstänkt hemofilus-infektion bör >70 % av förskrivningen vara pcV.

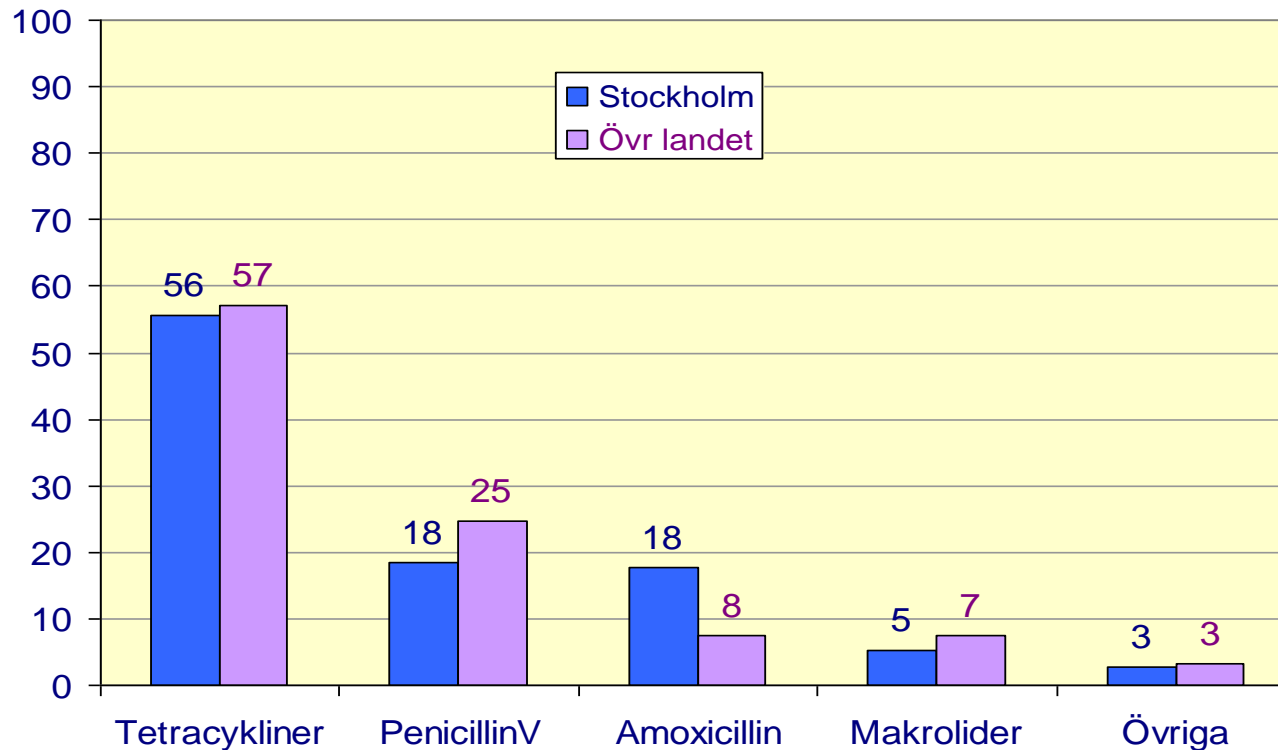
Akut bronkit

Antibiotikaförskrivning 2007-2010

År	Antal besök	AB %	Recept/1000 inv
2007	8043	60	13
2008	8139	58	13
2009	7615	49	10
2010	14161	45	12

Akut bronkit

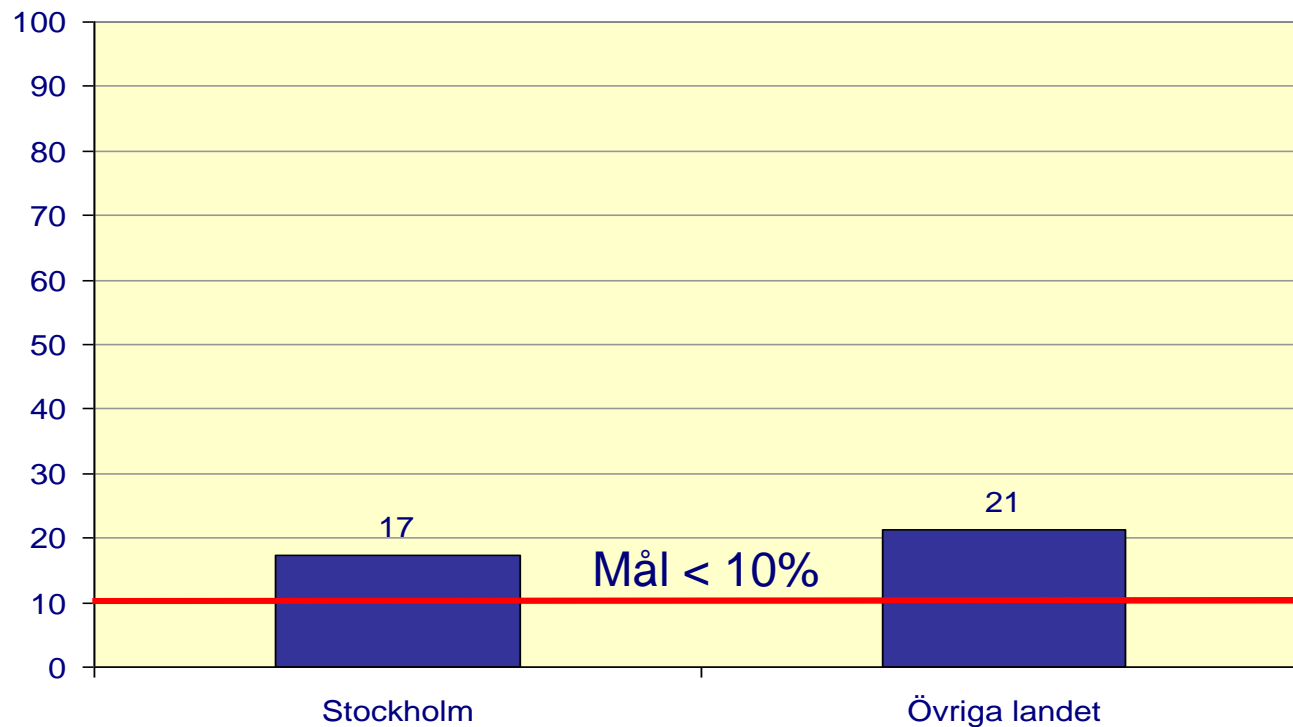
45 % behandlades – mål <20 %, antibiotikaval i %



En opåverkad patient med hosta, utan känd KOL, kronisk bronkit eller astma har sannolikt akut bronkit. Missfärgade upphostningar saknar värde som indikator för behandlingskrävande infektion. Patienten har, oavsett om den akuta bronkiten orsakats av virus, mykoplasma eller bakterier, ingen nytta av antibiotikabehandling.

Nedre luftvägsinfektion

CRP <20, andel antibiotikabehandlade



Vid CRP-värden <20 mg/l är en behandlingskrävande pneumoni osannolik.

2009 var medelvärdet för 21 vårdcentraler 20 %

Urinvägsinfektion

Antal besök, andel antibiotika, recept/1000 invånare

	2010			
	Antal besök	Besök/1000 inv	AB %	Recept/1000 inv
Cystit	21418	40	85	34
Prostatit	922	2	56	1
Uretrit	715	1	28	0,4
Pyelonefrit	683	1	56	0,7
Epididymit	622	1	57	0,7
Balanit	403	0,8	6	0,05
Totalt	24763	47	79	37

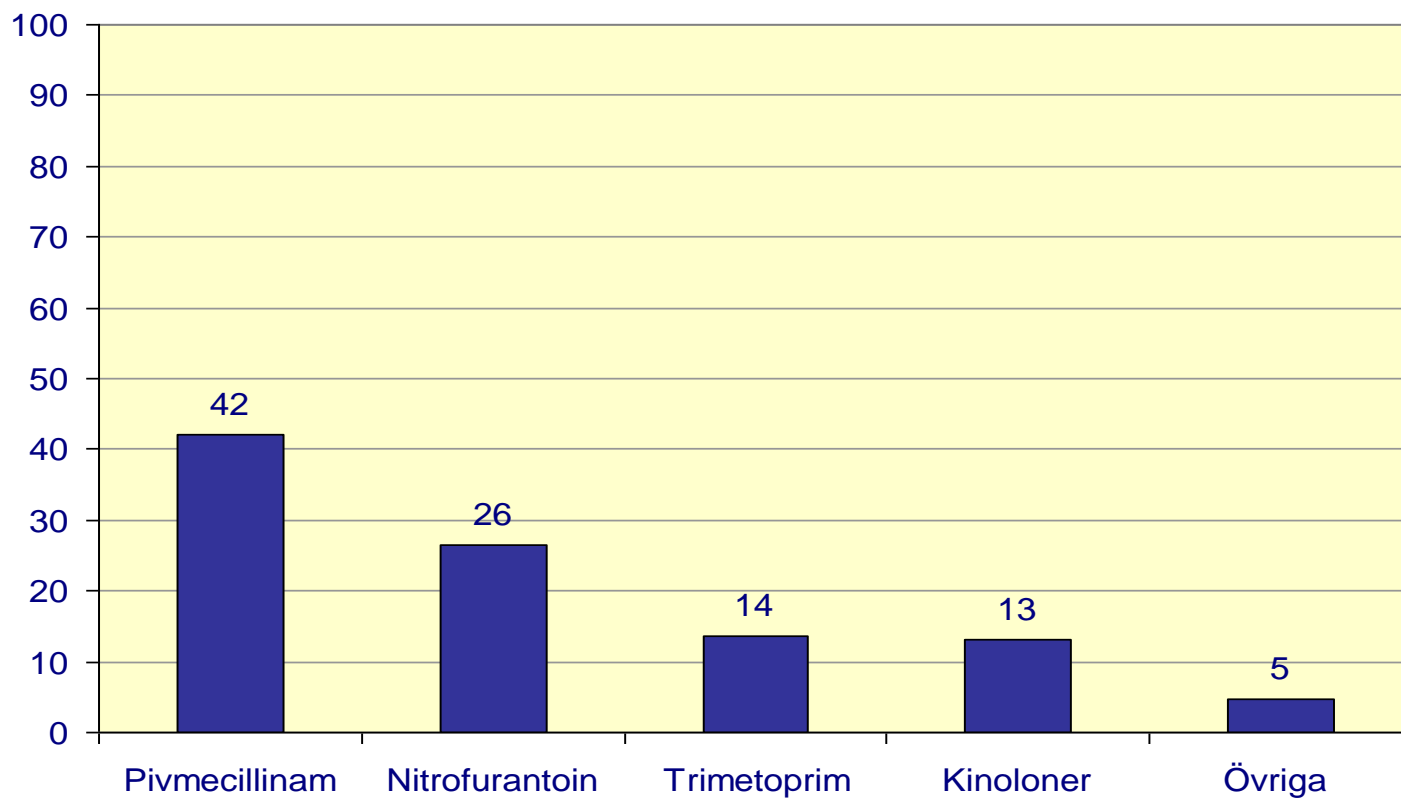
Urinvägsinfektion

Andel antibiotika, recept/1000 invånare, 2009-2010

	2009		2010	
	AB %	Recept/1000 inv	AB %	Recept/1000 inv
Cystit	84	34	85	34
Prostatit	55	0,7	56	1
Uretrit	31	0,4	28	0,4
Pyelonefrit	52	0,7	56	0,7
Epididymit	48	0,5	57	0,7
Balanit	10	0,08	6	0,05
Totalt	78	36	79	37

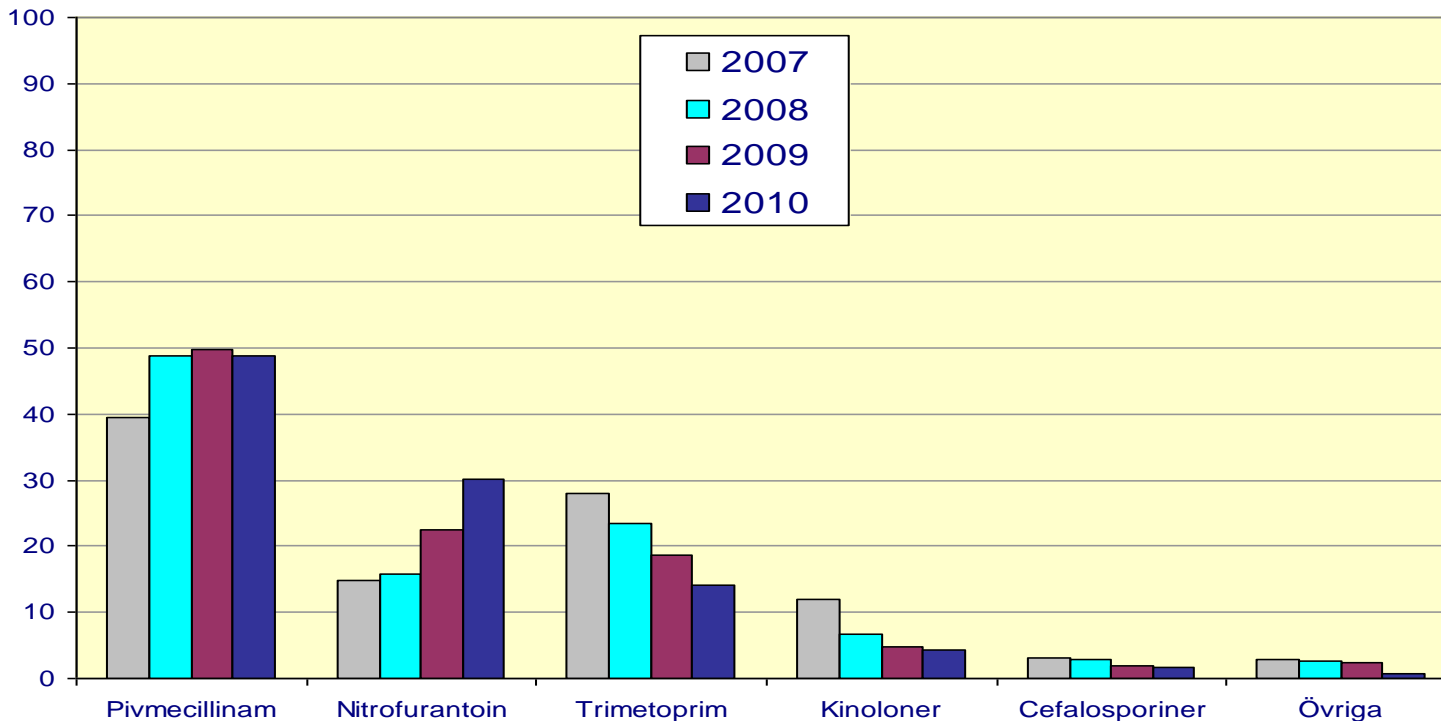
Urinvägar

79 % behandlades, antibiotikaval i %



Cystit hos kvinnor

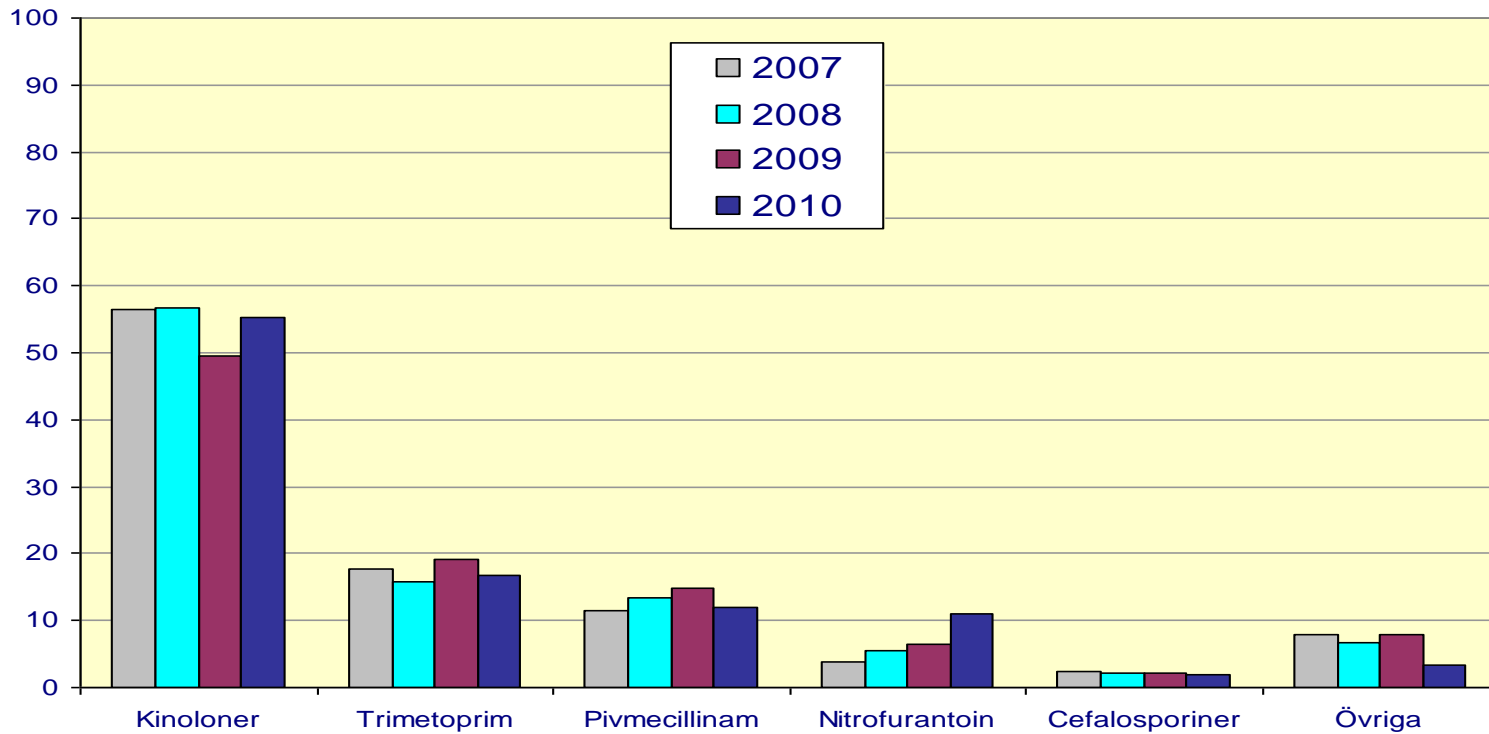
86 % behandlades 2010, antibiotikaval i %



Pivmecillinam och nitrofurantoin är likvärdiga förstahandspreparat för behandling av cystit (mål 80 %). Trimetoprim bör p.g.a. ökad resistens hos E-coli (cirka 15 %) i första hand användas om pivmecillinam eller nitrofurantoin är olämpliga eller efter resistensbestämning. Pivmecillinam eller cefalosporin kan väljas till gravida (alltid odling). Därför är den optimala förskrivningsprofilen pivmecillinam (40 %), nitrofurantoin (40 %) och trimetoprim (15-20 %). Kinoloner och cefalosporiner skall vara enstaka undantag (sammanlagt < 5 %).

Cystit hos män

72 % behandlades 2010, antibiotikaval i %



Hud

Antal besök, andel antibiotika, recept/1000 invånare

	2010			
	Antal besök	Besök/1000 inv	AB %	Recept/1000 inv
Hudinfektion	9703	18	65	12
Impetigo	3992	8	61	5
Borreliainfektion	3092	6	88	5
Böld	2187	4	47	2
Erysipelas	1948	4	72	3
Paronyki	1815	3	47	2
Övrigt	3789	7	7	0,5
Totalt	26526	50	57	29

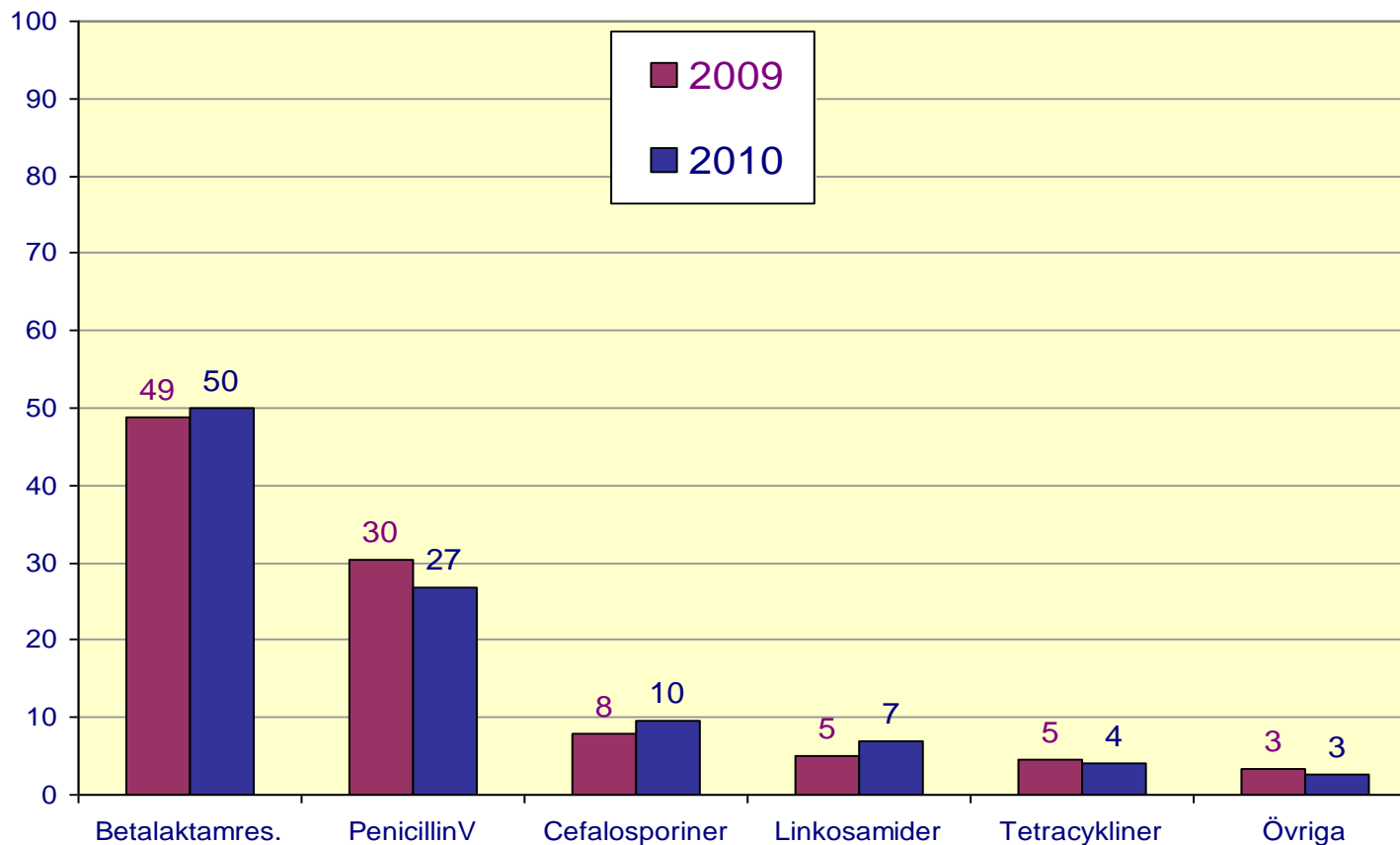
Hud

Andel antibiotika, recept/1000 invånare, 2009-2010

	2009		2010	
	AB %	Recept/1000 inv	AB %	Recept/1000 inv
Hudinfektion	64	9	65	12
Impetigo	70	4	61	5
Borreliainfektion	89	6	88	5
Böld	46	2	47	2
Erysipelas	70	2	72	3
Paronyki	49	1	47	2
Övrigt	9	0,5	7	0,5
Totalt	61	25	57	29

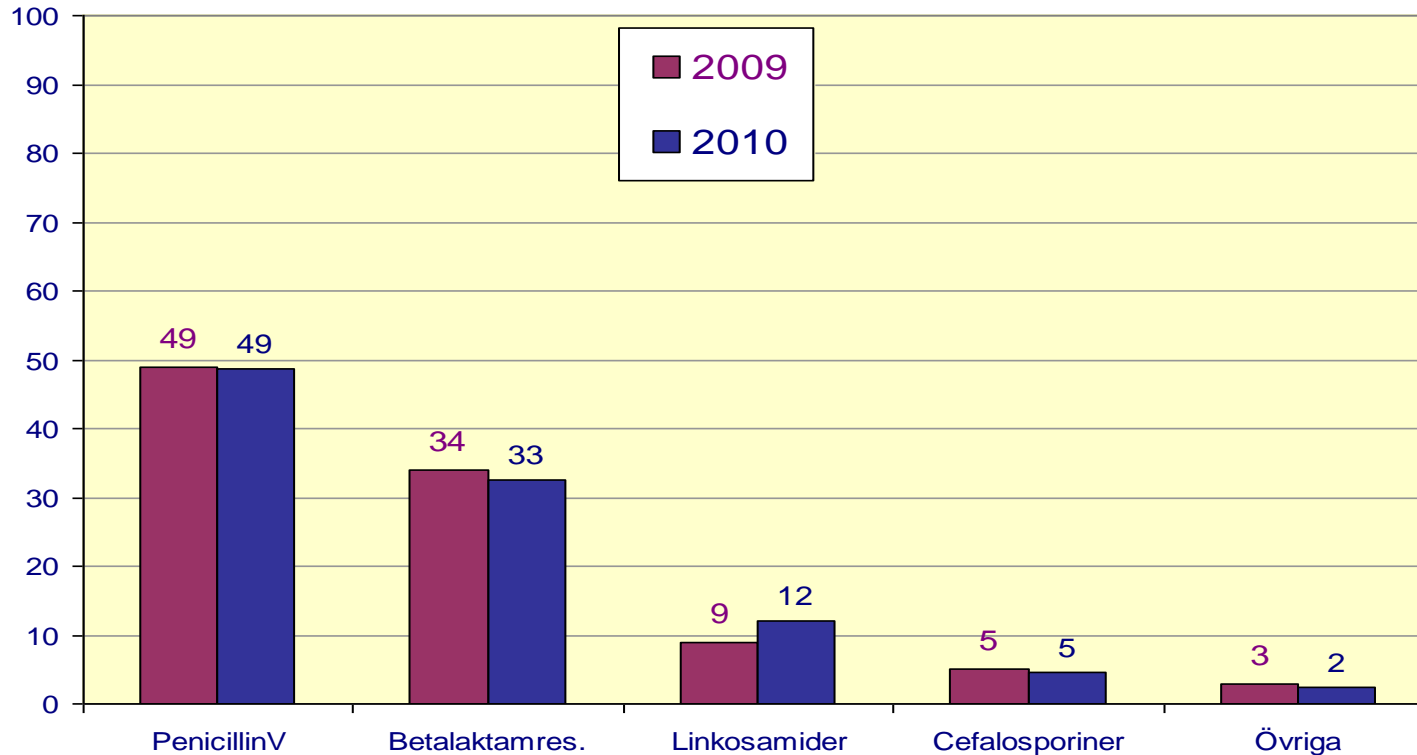
Hud och mjukdelsinfektioner

57 % behandlades 2010, antibiotikaval i %



Erysipelas

72 % behandlades 2010 – mål 80 %, antibiotikaval i %



För erysipelas rekommenderas penicillinV 1 g × 3 i 10–14 dagar (rekommendationsgrad A). Dosen kan dubbleras till 2 g × 3 vid vikt 90–120 kg.

Kapitel A i KSH-97P infektioner

De i kapitlet 10 vanligaste diagnoserna samt andelen som fått antibiotika i %.

	2010	
	Antal besök	AB %
Gastroenterit	3916	2
Scarlatina	308	91
Klamydiainfektion	283	66
Bakteriesjukdom UNS	275	73
Kondylom	256	2
Genital herpes	158	0
Campylobacterenterit	134	15
Status post polio	91	1
Salmonellainfektion	71	10
Clostridium difficile enterokolit	67	2

Labutnyttjande

- CRP taget vid luftvägsinfektion
 - 2009 24 %
 - 2010 29 %
- Andel positiva samtliga strep-A, mål 40 %
 - 2009 26 %
 - 2010 30 %
- Strep-A
 - 2009 totalt 11 267, varav tonsillit/faryngit 44 %
 - 2010 totalt 27 498, varav tonsillit/faryngit 48 %

Odlingar

Antal besök, andel odlingar, odlingar/1000 invånare

	2010			
	Antal besök	Besök/1000 inv	Odling %	Odling/1000 inv
Hud	26526	50	8	4
Resp + öron	154395	292	2	7
Urinvägar	24763	47	28	13

10 diagnoser stod för 89 % av antibiotikaförskrivningen 2010

Diagnos	% av total AB	Recept/1000 inv
Cystit	20	34
Tonsillit	17	30
Akut mediaotit	15	26
Sinuit	8	13
Akut bronkit	7	12
Hudinfektion	7	12
ÖLI	6	11
Pneumoni	4	8
Borreliainfektion	3	5
Impetigo	3	5

Akut mediaotit

Antal besök, andel antibiotika

Åldersgrupp	Antal besök	AB %
1 - 12	11920	84
13 -	4283	83

Åldersfördelning

Antal besök, andel antibiotika, antal recept

Åldersgrupp	Antal besök	AB %	Antal recept
0 - 6	44064	39	17051
7 - 19	28644	44	12729
20 - 59	91299	45	41370
60 - 79	35369	45	15922
80-	12186	45	5436
Totalt	211562	44	92508